

Plenum

Tisdag 1.12.2015 kl. 13.59—17.09

7. Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av avtalet om en enhetlig patentdomstol och med förslag till lagar om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen och om tillämpning av avtalet samt om ändring av vissa andra lagar

Regeringens proposition RP 45/2015 rd
Utskottets betänkande EkUB 12/2015 rd

Första behandlingen

Talman Maria Lohela: Ärende 7 på dagordningen presenteras för första behandling. Till grund för behandlingen ligger ekonomiutskottets betänkande EkUB 12/2015 rd. Nu ska riksdagen besluta om innehållet i lagförslagen.

Ekonomiutskottets ordförande ledamot Turunen inleder debatten, varsågod.

Debatt

15.05 **Kaj Turunen ps** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tässä hallituksen esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi yhdistetystä patenttituomioistuimesta tehdyn sopimuksen. Sopimuksella päätetään Suomen mukanaolosta uudessa eurooppalaisessa patenttijärjestelmässä sekä siitä, että yhtenäisestä patenttisuojasta annettu asetus ja yhtenäisen patenttisuojan käännösjärjestelyistä annettu asetus tulevat sovellettaviksi myöskin Suomessa.

Kyseessä on blankettilaki, jolla saatetaan lakina voimaan yhdistetystä patenttituomioistuimesta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset. Hallituksen esityksessä ehdotetaan myös, että eduskunta hyväksyisi annettavaksi selityksen sopimuksen väliaikaisesta soveltamisesta. Esitys sisältää myös ehdotukset patenttilain, oikeudenkäymiskaaren, todistelun turvaamisesta teollis- ja tekijänoikeuksia koskevissa riita-asioissa annetun lain, ulosottokaaren sekä rikoslain muuttamiseksi.

Koko eurooppalaisen patenttijärjestelmä uudistuksen voimaantulo edellyttää, että 13 valtiota tallettaa ratifiointi- tai liittymiskirjansa yhdistetystä patenttituomioistuimesta tehtyyn sopimukseen. Esitys liittyy valtion vuoden 2016 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Talousvaliokunta esittää yksimielisesti, että lakiehdotus hyväksytään muutoksitta.

Talousvaliokunta toteaa lausunnossaan, että sopimus ja siihen liittyvät asetukset saattavat päätökseen jo 2000-luvun alussa alkaneen prosessin, jota valiokunta on seurannut ja kommentoinut valmistelutyön eri vaiheissa. Liittymällä järjestelmään heti sen voimaantuloaiheessa Suomi varmistaa parhaiten mahdollisuudet olla kehittämässä järjestelmää suomalaisia toimijoita parhaiten hyödyttäväksi.

Punkt i protokollet PR 73/2015 rd

Talousvaliokunta katsoo lausunnossaan, että uuden patenttijärjestelmän tavoitteena on helpottaa patentointia, alentaa kustannuksia ja lisätä oikeusvarmuutta. Yhtenäispatenttijärjestelmässä patentinhakija voi yhdellä hakemuksella, nykyistä vähäisemmillä käänösvelvoitteilla ja yhdellä patenttimaksulla saada patenttisuojan keksinnölleen kaikissa järjestelmän ratifioineissa maissa. Keskitetty tuomioistuinmenettely poistaa tarpeen ajaa erilliskanteita eri jäsenmaissa. Uusi järjestelmä on myös omiaan yhtenäistämään patenttisäätelyn tulkintaa.

Talousvaliokunta pitää oikeusturvan ja oikeuden saatavuuden kannalta tärkeänä, että Suomeen saataisiin hallituksen esityksessä perustettavaksi puollettu yhdistetyn patenttituomioistuimen paikallisjaosto. Tämänhetkisen arvion perusteella tämä vaihtoehto turvaisi erityisesti suomalaisten pk-yritysten tarpeet parhaimmalla tavalla. Paikallisjaoston perustamista koskeva hallituksen esitys on tarkoitus tuoda erikseen eduskunnan hyväksyttäväksi.

Kustannuksista talousvaliokunta toteaa, että järjestelmässä mukanaolosta, yhtenäispatentin hyödyntämisestä ja mahdollisesta tuomioistuinmenettelystä koituvat kulut ovat vielä osin sopimatta. Tämänhetkisen arvion mukaan yhtenäispatentin vuosimaksu tulee nykyisiin patenttimaksuihin verrattuna nostamaan maksun progressiota patentin voimassaoloajan loppupuolella. Toisaalta muiden maksujen, muun muassa käänöskustannusten, on arvioitu laskevan nykyiseen verrattuna.

Patentti- ja rekisterihallitus myöntää jatkossakin kansallisia patenteja ja toimii Wipon alaisen kansainvälisen patenttiyhteistyösopimuksen mukaisena tutkivana viranomaisena. Talousvaliokunta pitää tärkeänä, että PRH:n toiminnan jatkuvuus turvataan. Erityisesti pk-yritysten kannalta on välttämätöntä, että kansallisen patentin saaminen kohtuulliseen hintaan on edelleen mahdollista. Talousvaliokunnan mukaan on aiheellista pyrkiä vahvistamaan PRH:n asemaa vastaanottavana ja tutkimukseen osallistuvana Euroopan patenttinviraston viranomaisena myös EU:n ulkopuolisia hakijoita ajatellen. Talousvaliokunta myös toteaa, että kun patentoinnista saatavat tulot ovat laskussa, on selvitettävä, miten PRH:n toiminnan rahoitus turvataan pidemmällä aikavälillä. Ylimenovaiheessa on taattava PRH:lle tukea budjettirahoituksella, jos se katsotaan tarpeelliseksi.

Talousvaliokunta, kuten lakivaliokunta sekä useat asiantuntijat, pitää kansallista patenttiosaamista ja sen kehittämistä tärkeänä. Suomessa on systemaattisesti panostettava IPR-osaamista edistäviin toimiin. Olennaista on myös, että suomalaiset yritykset, niin pienet kuin suuretkin, mieltävät immateriaalioikeuksien suojan keskeisen merkityksen yritystoiminnalle ja kansainvälistymiselle. Erilainen koulutus- ja opastustyö edellyttää sekä viranomaisten että eri sidosryhmien tiivistä yhteistyötä.

Riksdagen avslutade den allmänna debatten.

Riksdagen godkände innehållet i lagförslag 1—6 i proposition RP 45/2015 rd enligt betänkandet. Första behandlingen av lagförslagen avslutades.